

's middags. We zouden een fietstochtje maken naar de Eelerberg. De meesten hadden de fiets al in 't kamp, enkelen moesten hem nog halen van 't station, en mij bekreep de angst: „zouden ze werkelijk allemaal met de fiets zijn?” En toen ik de vraag hardop had gedaan, bleek het zoo te zijn, och arme, ik was de eenigste fietslooze.

Heel m'n vreugdig gevoel verdween, terwijl ik dacht: „zie je nou wel, je hebt den heelen morgen gedaan alsof je het leuk vindt, maar het is akelig, miserabel”.

En ik meende het van harte toen ik zei: „Als ik dat geweten had, was ik vast niet gekomen, nog al wat gezelligs om hier spelbrekster te zijn,” en ik voelde me even zóó ongelukkig en alleen, het huilen stond me nader dan het lachen.

„Kind, ben je mal,” klonk het van verschillende kanten, „heelemaal niet erg, je gaat gewoon mee en je komt bij mij achterop zitten.” Ik was veel liever stilletjes in 't kamp gebleven met de leidster die voor 't avondeten zou zorgen, maar iedereen vond beter dat ik meeging, dus ging ik uit louter gehoorzaamheid.

En het viel mee; zelfs toen na vijf minuten onze achterband „knap” zei, werd dit zoo kalm opgenomen, bleef de stemming van de club zoo gezellig, dat ik me onmogelijk langer zoo down kon voelen. De fiets werd naar 't dorp teruggebracht en voort ging het weer, nu met twee duorijdsters. En al is het een schrale troost, een beetje troost is het toch wel, een lotgenoot te hebben.

Het werd een heerlijk tochtje; eerst bracht Meneer Bal (die ons op de motor ingehaald en de twee schipbreukelingen onder z'n bescherming genomen had) ons naar het „eilandje”, waar we uitrustten van de vermoedenissen en onderwijl elkaars namen repeerden. Wist je iemands naam niet of wilde je we'en waar men vandaan kwam, dan hoefde je maar even te zien op het naamkaartje dat we allen op onze jurk gespeeld hadden. Het bleek een erg praktische maatregel, vooral wanneer je, bij het onthouden van zoveel vreemde namen, gevaar liep je eigen naam te vergeten.

De leidster en de „lijder” Foto Mej. Annie Jelgersma

Toen we voldoende uitgerust waren, ging het weer verder, steeds stijgend, wat met de fietsen

een heele toer was. Maar het was de moeite waard, het uitzicht werd schitterend.

We beklimmen nog een soort Belvédère-tje, wat eigenlijk wel een te weidsche naam is, voor die wankel houten stellage, waar we met niet meer dan vier tegelijk op mochten.

Gelukkig kwamen allen behouden beneden en daar dit het hoogtepunt van de tocht was geweest, ging het nu, al dalend, huistoe of liever, kamptoe.

Daar vonden we de tafels al gedekt, vóór het gebouw, wat een hoera'tje uitlokte, heerlijk, buiten eten! Nu, het maal werd eer aan gedaan, er bleef maar een klein beetje over. Saus kregen we zelfs wat te veel want toen we halverwege de maaltijd gekomen waren, begonnen zich donkere wolken boven ons hoofd samen te pakken. O wee, het zou toch niet gaan regenen? Eerst bleef het bij een enkel spatje, maar in eens begon het te gieten, groote druppels zoomaar op onze arme, onbeschermden hoofden, op de tafels, in de schalen en borden, zoodat we hals over kop met alles naar binnen vluchten. Geen glorieus slot van ons eerste kampdiner!

't Was gelukkig maar een los buitje, en toen we na het eten, met onze sloopen gewapend „den boer op” gingen om hooi te halen, genoten we van den mooien avond en de intense rust van het stille afgelegen dorpje.

Onder het theedrinken wachtten ons verschillende verrassingen, om te beginnen werden er een paar schalen gebakjes binnen gebracht: een tractatie van de Uitgevers. Terwijl we deze met smaak verorberden, kregen we het vervolg. De redactie had een foto- en een verslagwedstrijd uitgeschreven, terwijl ieder een gezellig klein notitieboekje kreeg waarop in gouddruk een „jonge vrouw” in den bovenhoek en de bestemming: aanteekeningen van de „kampweek 1928”, in den onderhoek.

Alles werd natuurlijk met luid gejuich ontvangen, de wedstrijden besproken, de boekjes bewonderd.

Nadat we thee gedronken hadden, hield een van de leidsters een korte inleiding over: „Waarom we kampeeren”; niet alleen om te genieten van de natuur, maar ook om, uit de drukte en de sleur van het dagelijksch leven, waarin zoo dikwijls ook onze godsdienst sleur dreigt te worden, hier in de stilte dichter tot God te kunnen komen.

Dan eindigde ze met bijbellezen en danken voor dezen eersten heerlijken dag, biddend om bewaring voor den nacht dien we in gingen en slaperig zochten we ons nestje op. Slaperig? Dat had niemand kunnen denken, die een kwartiertje later een kijkje was komen nemen op de slaapzalen.

Of het kwam door het geploeter bij de pomp of door het uitkleeden en het aantrekken van de frissche nachtpon, maar alles was in actie zonder een zweem van slaperigheid.

Wat gelukkig dat het schot tusschen de slaapzalen niet tot boven toe doorgetrokken was.

We hadden het wel liever heelemaal weg gehad, maar nu kon je elkaar toch ook bereiken. Grappen en wenschen, toffees en ijsbonbons waren de projectielen waarmee we elkaar heel vrede-lievend bekogelden en die aan den anderen kant van het schot hun weg wel vonden naar de altijd grage monden en magen.

Ook anderen hadden op die altijd grage magen gerekend, want toen eindelijk alles „er in” was (niet in rust, maar dan toch in bed) kwamen de dames leidsters rond, elk met een zak „lekkerbekjes” gewapend, vragen of we soms nog „ergen honger” hadden.

Honger of niet, de lekkerbekjes werden dankbaar aanvaard en we hoefden stellig niet te klagen dat we met een leege maag naar bed moesten, want je hadt er heusch een heele hap aan.

’k Zal maar niet vertellen, hoè laaf het was, voor eindelijk alles donker en stil was, want precies weet ik het zelf niet meer. ’k Weet wel dat het toen geen Maandag meer was.

* * *

„Goeie morgen, snoezebollen, hè, hè, wat heb ik lekker geslapen.” Ik rekte me nog eens behagelijk uit, ging dan half op zitten om alles eens te overzien. De meesten sliepen nog, de anderen waren, net als ik, nog te lui om op te staan, een enkele was zich aan ’t aankleeden. „Waarom spook jij zoo vroeg op, zeg?”

„Vroeg? — kind, wees dankbaar, ik ga zorgen dat jullie wat te eten krijgen.”

„Dat is goed werk, krijgen we thee en beschuit van je op bed?”

„Ja zeker; ik zal je ontbijt ook brengen, dunne boterhammetjes met een zacht gekookt eitje.”

De deur ging open en een van de leidsters kwam vragen of we nog van zins waren op te staan, ’t was niet bepaald vroeg meer.

’t Werd nu een leuke bedrijvigheid, echt om van uit je bed, stilletjes naar te liggen kijken,

Maar wilde ik niet de laatste zijn, dan moest ik er nu toch ook uit, dus gooide ik de dekens van me af, schoot m’n kousen en schoenen aan plus een onderjurk en trok er ook met m’n waschblik op uit om zoo gauw mogelijk de slaap uit m’n oogen te wasschen.

’k Denk dat ik dat karweitje ’s winters maar liever binnenshuis doe, maar nu was het heerlijk dat geploeter bij de pomp, dat lekker koude pompwater over je armen te laten loopen. En

heerlijk was het dan in de zon te gaan staan en je af te drogen.

Ziezoo, ’k was klaar, nu eerst even gekeken of ik soms voor de een of andere plicht op de corvéelijst stond. Jawel hoor, ik vond m’n naam onder „aardappelen- en groentenschoonmaak en afwaschcorvéé”, allen-schen, wat een mond vol.

Het ontbijtbelletje ging en na nog wat gehaast en gerep, zaten spoedig allen aan de drie tafels geschaard.

Zoo gauw het stil was, werd begonnen met gebed en bijbellezen, het hoofdstuk dat door het dagboek werd aangegeven, dan het dagboek zelf, waarna we een psalmvers zongen.

Aan het ontbijt werden weer verschillende plannen besproken, wat echter niet verhinderde dat er flink werd toegetast en van de brood-schaal-„tjes” spoedig de bodem te zien was. Het Hellendoornsche brood werd geprezen als „veel lekkerder dan thuis,” alleen was het jammer dat je er bijna geen jam op durfde gebruiken, uit angst dat je, met je hapje brood met jam, tegelijk in een wesp zou happen. Eet smakelijk!

Ik had er nog heel niet aan gedacht, hoe laat het wel zou zijn, per ongeluk keek ik op de klok, het was over half tien. Vroeg, vindt u niet?

Na het ontbijt ging ieder haars weegs, een paar die naar Nijverdal moesten, zouden meteen den fotograaf waarschuwen, de kookcorvéé ging het fornuis aanmaken, dat eerst meer rook dan warmte gaf, de hulpcorvéé aan het aardappelen schillen en andijvie snijden.

Ik kan niet zeggen dat alles even handig ging maar we hadden pret bij alles wet we deden, vooral toen er een melkboer kwam die op ons vragen vertelde dat hij in dienst geweest was en, natuurlijk, iedere soldaat kan piepers jassen, hij zou wel een handje helpen.

En hij liet een aardappel zoo handig door zijn vingers glijden alsof hij zijn heele leven niet anders had gedaan dan aardappels schillen. Hij liet ons echter gauw weer in de steek en we zwoegden zelf weer verder.

Daar kwam de fotograaf aan, nu moest de heele groep bij elkaar getrommeld worden en dat duurde nog al eventjes.

Eindelijk was het zoover dat we allemaal vóór het gebouw opgesteld stonden en zoo werd de

Aardappel- Foto Mej. corvéé Annie Jelgerama

PRACTISCHE DINGEN.

NU we zoetjes aan al aardig op December beginnen aan te sturen, gaan we al eens denken aan wat kan dienen voor Sinterklaas-surprise.

Tenminste als je er van houdt aardige dingen zelf te maken is 't wel aanbevelenswaardig er niet al te laat mee te beginnen. Verloren oogenblikken kunnen dan heel nuttig dienst doen, en de voor-pret heb je zooveel te langer.

Wie een beetje gewiekt is in 't bedenken van aardige dingen vindt al gauw voor ieder wat.

'k Zou zeggen, neem je één ding voor: zoek 't niet te ver van huis. Eenvoudige dingen doen 't dikwijls 't aardigst.

Zoo zag ik laatst *een haarspeldenkussen*, gemaakt van een doos zonder bodem, een ring dus, met een middellijn van 7 c.M. De ring was omwoeld met raffia; met een paar andere kleuren raffia was er een patroontje doorgeregen. Dit was gelijkmd op een cirkel van stevige stof, vilt of laken, die met een festonsteek omrand was. De middellijn van den cirkel was 1.3 c.M. 't Kussen zelf was van grove tulle, opgevuld met houtwol. Het was eerst aan den onderkant met een paar steken aan den ring genaaid, en toen tegelijk met den ring op den cirkel geplakt.

Wie van *zakdoeken omhaken* houdt kan tegenwoordig bolletjes gekleurd D.M.C.-garen koopen, heel geschikt voor dat doel. Maar neem vooral een niet te dikke haaknaald; los gehaakte randjes staan slordig; 't moet stevig zijn.

Nog een ander heel gezellig werk is het haken van *eierwarmers*.

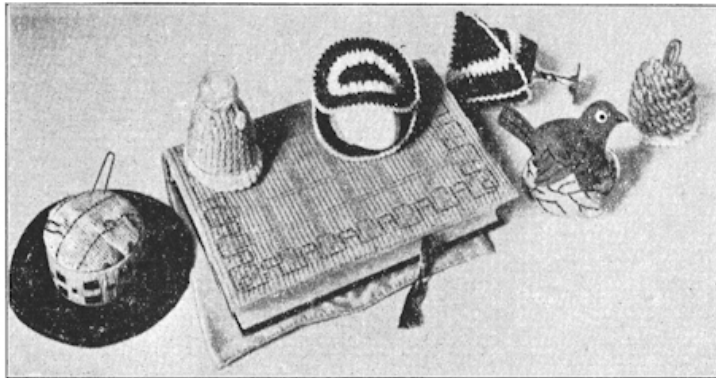
Op onze foto zijn ze afgebeeld.

Het model van de twee „mutsjes” is wel bekend. De eene is gehaakt met vaste steken van lila en witte wol, de andere is in lussen-haakwerk met cerise en witte wol gewerkt.

Voor wie geen lussen-haken kent, volgt de beschrijving.

We beginnen boven aan met de witte wol een ring van 4 of 5 kettingsteken te maken. Hierin haken we 14 vaste steken.

Nu nemen we een niet te dun potlood in onze linkerhand, laten de draad van 't werk over het potlood heen naar achteren gaan, steken in de 1e vaste steek in, halen de draad die achter 't potlood is naar voren door de opgenomen steek heen, slaan om en halen de draad door de 2

lussen die op de naald zitten. Een gewone vaste steek dus.

Zoo haken we 14 lussen met de witte wol.

Na iedere lussen-toer volgt altijd een toer gewone vaste steken zonder lussen. Met het insteken nemen we steeds de heele steek op.

Nu beginnen we met de cerise wol. Eerst een toer gewone vaste steken. Hierin meerderen we, zoodat we nu 20 steken krijgen.

Hierop wordt weer een toer met lussen gehaakt. Dan volgt een toer van 24 vaste steken, waarop ook een toer van 24 lussen gehaakt wordt; daarop krijgen we 4 maal afwisselend een toer van 29 vaste steken en lussen.

We eindigen door met de witte wol 1 toer vaste steken, 1 toer lussen, 1 toer vaste steken te haken.

Een lusje van kettingsteken zetten we stevig op den bovenkant vast.

No. 2 is heelemaal van vaste steken gehaakt. Eerst haken we een ring van 4 kettingsteken, waarop 4 vaste steken komen. De 2e toer krijgt 8, de 3e 12, de 4e 16, de 5e 20, de 6e 24, en de 7e 28 steken. We meerderen steeds op dezelfde punten.

Op de 28 steken haken we door tot er in 't geheel 14 toeren zijn, de achterste lus van de steek wordt steeds opgenomen.

Nu wordt op dezelfde wijze aan den onderkant nog een randje van witte wol gehaakt, 4 of 5 toeren hoog. Vooraf wordt het werk omgekeerd, de kant waarop gehaakt wordt is de verkeerde kant. Denk er om, als 't randje omgeslagen is, moet de verkeerde kant hiervan ook buiten zijn.

Een paar steken van witte wol met aan 't eind 3 kettingsteken bedekken de meerderingsteken.

Een pompoen voltooit de muts.

De twee andere warmers zijn niet bestemd om

op het eierdopje gezet te worden, maar om met het ei erin naast het bordje te leggen. Ze zijn beide van oranje en witte wol gehaakt.

De ovale bestaat uit 3 verschillende deelen die later aan elkaar zijn gehaakt met witte kunstzij.

Eerst zetten we 6 kettingsteken flink los op en 3 kettingsteken voor het eerste stokje. In de 5e, 4e, 3e en 2e kettingsteek haken we 1 stokje, in de 1e steek komen 7 stokjes.

Tegenover de 4 stokjes worden weer 4 stokjes gehaakt, in de laatste kettingsteek maken we 6 stokjes. De 6e wordt door een halve vaste steek verbonden aan de 3 kettingsteken die we gemaakt hebben voor 't eerste stokje.

Nu breken we de draad af en beginnen met de witte wol op de stokjesrij weer stokjes te haken. We meerderen zooveel dat ons werk plat ligt.

Is deze witte toer af dan wordt de 3e toer op dezelfde wijze weer met oranje gehaakt. We nemen steeds de dubbele lus van het stokje af.

Op deze wijze haken we 3 ovalen.

Ze worden later met witte kunstzijde aan elkaar gehaakt door 1 vaste, 1 picotje. De 2 helften die open blijven worden ieder afzonderlijk omgehaakt.

De pyramide bestaat uit 4 deelen, de bodem en 3 zijden.

Eerst worden 15 kettingsteken weer goed los opgezet.

Hierop haken we in heen- en teruggaande toeren vaste steken. Weer nemen we de dubbele lus op.

We zorgen dat we bij elke toer de 1e steek overslaan, zoodat we in de 15e toer met 1 vaste steek eindigen.

De 4e en de 5e toer worden met de witte wol gewerkt. De 4 zijden worden weer met 1 vaste, 1 picotje aan elkaar gehaakt. Eén zijde blijft open, de beide kanten worden hier weer afzonderlijk omgehaakt.

Wie handig in teekenen is, kan heel aardige eierwarmers verzinnen, gemaakt van vilt of stevig laken, zooals er een op bijgaande foto is te zien. Een oude vilthoed kan hiervoor uitstekend dienst doen.

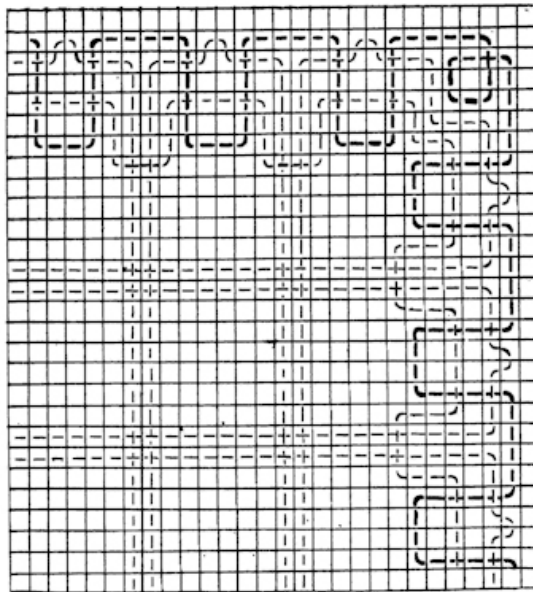
De omtrek, die we eerst op een stuk papier geteekend hebben, wordt precies van het vilt twee maal nageknipt.

De twee stukken worden smal langs den kant op elkaar gestikt, waarbij we den onderkant open laten.

Met een paar steken zij geven we voor afwerking een paar lijnen aan, of we teekenen er met verf iets op.

Tot slot nog een voorwerp dat iedereen kan gebruiken, *een boekomslag*.

Deze is gemaakt van beige wafeltjesstof en

doorgeregen met 3 verschillende kleuren mouliné. Dit is D.M.C. dat gesplitst kan worden, 3 draden zijn voor het doorrijgen gebruikt.

Een teekening van een gedeelte met een hoek gaat hierbij.

Voor de ruiten, die over de geheele lengte en breedte doorloopen, is een niet te donkere blauwe kleur genomen. Op de teekening zien we dat deze lijnen ook door den rand zijn gewerkt. Voor de dikke lijn in den rand is zwart gebruikt, en voor de derde lijn oranje.

Het gewerkte gedeelte is 37 bij 22 c.M. groot.

Aan één zijde wordt 8 c.M. extra stof genomen, dat onbewerkt blijft. Als de satinet aan de binnenzijde is tegengezoomd, wordt deze 8 c.M. naar den binnenkant om gelegd en aan beide kanten vastgenaaid.

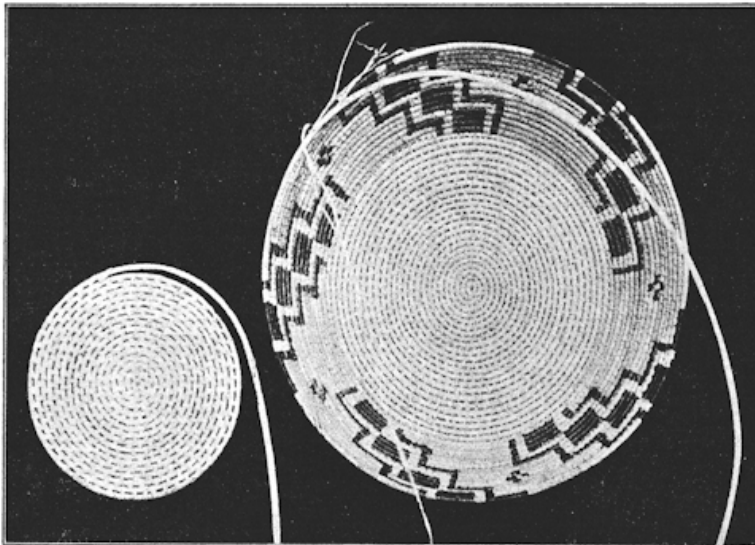
In dit gedeelte wordt de voorkant van de band van het boek geschoven. Het andere einde van den omslag wordt om den achterkant van het boek geslagen.

Deze manier van bewerking heeft dit voordeel dat we ook kleinere boeken in denzelfden omslag kunnen doen, ze zitten er dan toch stevig in.

In het midden, aan den binnenkant, naaien we den bladwijzer vast. 't Aardigst is deze te vlechten van dezelfde kleuren D.M.C. waarmee we den omslag hebben bewerkt.

Op dezelfde manier kunnen ook heel aardige *theepotaanvatters* gemaakt worden. Allicht blijft er nog een lapje naast den boekomslag over. Met een beetje variatie op 't patroon is daarvan ook nog wel wat te maken.

A. BALDER.

Raffia met pitriet.

Uit: M. A. Schalij, Raffiawerk.

Raffia-werk.

Ofschoon er al heel wat boekjes bestaan met patronen en modellen voor raffia-werk, willen we nu toch onze lezeressen nog eens opmerkzaam maken op een pas verschenen werkje, *Raffiawerk*, door M. A. Schalij, Uitg. J. Muusses, Purmerend.

't Aardige van dit boekje is, dat het van alle mogelijke toepassingen van raffia een heel duidelijke, beknopte beschrijving geeft, met zóó sprekende foto's van het werk in wording, dat je vingers gaan kriebelen om het na te maken.

Raffia-vlechtwerk, met o.a. een geestig modelletje van een poppehoedje, portretlijstjes en servetbanden omwinden, en dan, wat we niet zoo dikwijls zagen, een alleraardigste en heel eenvoudige methode van raffia-weefwerk op carton. 't Doet iets denken aan de „Strahlen-Weberei” die we hier al eens eerder bespraken. Ronde en ovale matjes kan men ermee maken, ook rechthoekige taschjes enz.

Dan is er een duidelijke beschrijving van de iets moeilijker bewerking van raffia in combinatie met pitriet. Misschien weet niet iedereen, dat deze techniek reeds lang door de natuurvolken in Indië en Afrika wordt uitgevoerd, en dat die er een zeldzame kunstvaardigheid in verkregen hebben. In het Koloniaal Museum te Amsterdam zijn daar prachtige voorbeelden van te zien. Maar wij kunnen het ook wel! — Twee verschillende methoden ervan worden in dit boekje gegeven.

Raffia-op-gaas is algemeen bekend, maar hier worden daarvoor nog eens een serie origineele

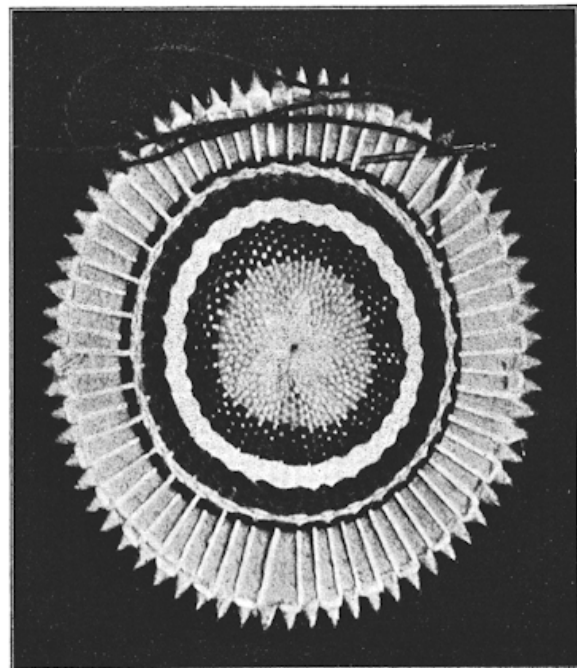
patronen gegeven, die het karakteristieke van het materiaal goed doen uitkomen. Van alles weer heel duidelijke afbeeldingen, en aparte teekeningen van het patroon.

Voor bij de thee.

Als we visite verwachten bij de thee, gaan we gewoonlijk naar den banketbakker-omden-hoek, en halen een onsje van dit en een onsje van dat, alles netjes voor ons klaargebakken. Goed. — Als we eens gasten te eten kregen, zouden we 't dan hartelijk van onszelf vinden, als we daarvoor een boodschap naar een kok stuurden: Zooveel porties van zoo-en-zoo duur,

— verondersteld dan altijd, dat onze portemonnaie dat toeliet. — 't Zou precies zijn, alsof we er ons met zoo min mogelijk moeite netjes af wilden maken.

Maar wat doen wij Hollanders, dan anders met onze thee-visite? 't Is waar, je hebt niet altijd overal tijd voor, maar toch, waar een wil is... Ga eens in Engeland kijken, wat daar in de keu-

Matje geweven op carton.

Uit: M. A. Schalij, Raffiawerk.

Tasch.

Uit: M. A. Schalij, Raffiawerk.

ken geijverd wordt om aan de „tea” een gezellig cachet te geven. Zie de Duitse huisvrouw eens waken over haar „Kuchen”, als ze bezoek verwacht. En wij, die immers zoo graag den naam van huiselijk en huishoudelijk hebben, wij gaan ervoor naar den bakkerswinkel! En zóó'n toer is het niet, wat eenvoudige, smakelijke koekjes en zoetigheidjes zelf te maken, 't is natuurlijk goedkoop, en is het idee niet veel aardiger, dan je zelf moeite gedaan hebt, je bezoek eens van harte te onthalen?

Wie nu verlegen zit, wát ze zal maken, en hóe, kan haar toevlucht nemen tot het boekje van H. Moormans en H. Pera, „Ons Theeuurtje”, bij Nijgh en Van Ditmar te Rotterdam uitgegeven. Van de vele „lekkere” recepten zijn hier een paar voorbeelden:

Klets kopjes (± 40 stuks).

125 Gr. donkerbruine basterdsuiker. 50 Gr. bloem. 50 Gr. amandelen. 40 Gr. boter. Iets zout.

Pel de geweldige amandelen en snijd ze in grove stukken. Verdeel met 2 messen de boter in kleine stukjes door de bloem. Kneed vervolgens deze massa met de overige bestanddeelen *vlug* tot een stevigen bal. Vorm er kleine balletjes van ter grootte van een knikker.

Leg deze op een flinken afstand van elkaar

op een beboterd bakblik. Bak de koekjes in een vrij warmen oven bruin en gaar.

Laat ze op het bakblik bekoelen. Neem ze met een mes van het blik af.

Eikeltjes.

150 Gr. amandelen. 3 chocoladereepen. 100 gr. hagelslag. 1 eetlepel melk.

Laat de reepen met de melk op den wasem van den ketel of „au bain marie” smelten. Broei en pel de amandelen. Dompel de amandelen voor de helft onder in de gesmolten chocolade en wentel ze dan door den hagelslag. Laat ze uitgespreid opdrogen en hard worden.

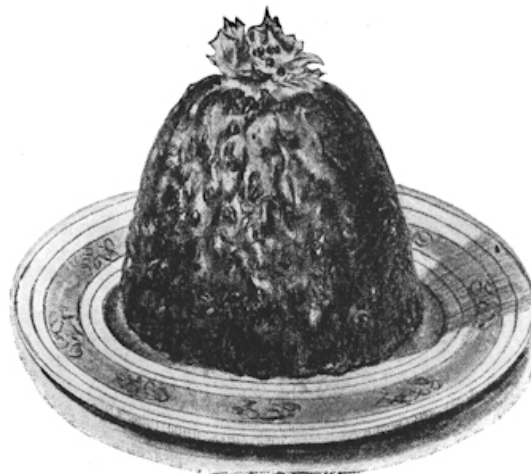
Maar de eikeltjes een dag te voren.

Plumpudding (Engelsche Kerstpudding).

$\frac{1}{2}$ pond bloem, 2 ons wittebroodkruim, 1 pond rozijnen, 3 ons krenten, de geraspte schil van drie citroenen, 1 ons zoete en 1 ons bittere amandelen (gemalen), $\frac{1}{2}$ pond bruine suiker, $\frac{1}{2}$ pond gemalen niervet, $\frac{1}{4}$ theelepel geraspte nootmuskaat, $\frac{1}{4}$ theelepel gemalen kaneel, 4 eieren, het sap van 1 citroen.

Meng in een wijde bak alle droge ingrediënten door elkaar. Maak een kuiltje in het midden, doe daarin de eieren, met het citroensap door elkaar geklopt, en kneed dat alles goed dooreen. Als het mengsel al te droog is, een tikje melk of brandewijn toevoegen. Laat alles 24 uur staan, en kneed het dan nog eens over. Doe het in een of meer beboterde vormen, en laat den pudding 6—8 uur au-bain-Marie gaar stoomen.

In Engeland wordt deze pudding vóór het binnenbrengen met rum overgoten, die dan aangestoken wordt, zoodat de pudding brandende binnenkomt. Men presenteert er dan rhumsaus bij.

van Zwitserland, waar de eeuwige sneeuw, zonder sporen van menschenvoeten, op de hooge bergtoppen ligt. Op lange ski-tochten dronk hij al de schoonheid in van die grootsche natuur, en dat bracht hem tot scheppend ontplooiën van zijn gaven als schilder.

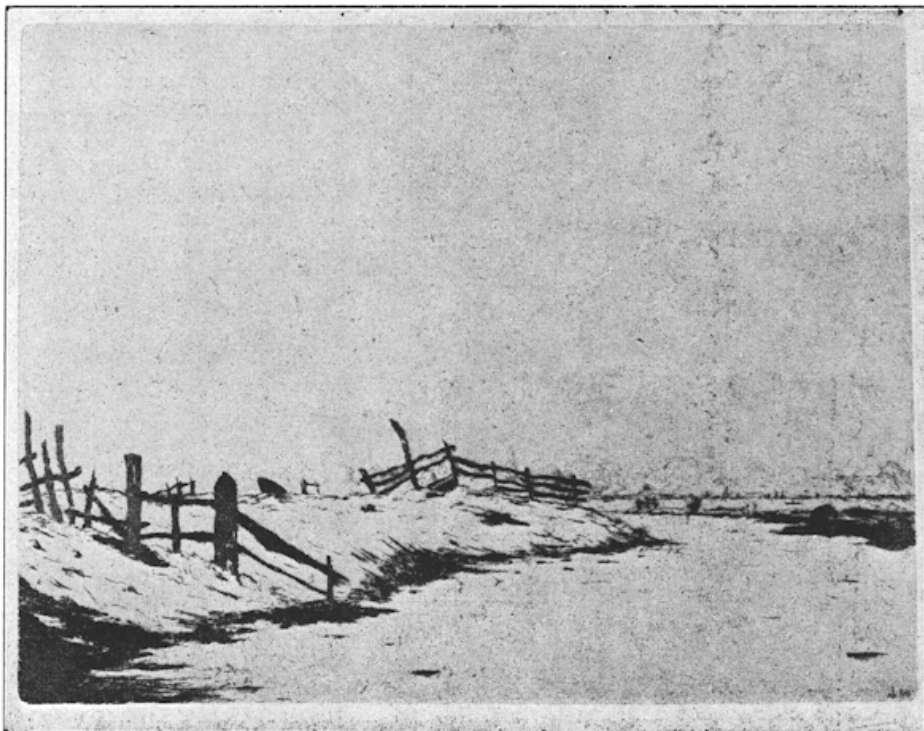
De hierbij gereproduceerde schilderij „Late namiddag” stamt uit zijn Zwitserschen tijd. Prachtig ligt er de glans op de sneeuwtoppen, aan dien kant, waar ze nog door de dalende zon worden beschenen, en het contrast met de donkere sparren in het dal doet dit des te spreken-der uitkomen. Hier ligt stilte, rust. In dat huisje, zoo eenvoudig, met zijn vriendelijke schuine dak, schuilt een wereld van stille gedachten. Waarschijnlijk is het een berghut, alleen des zomers door Alpenherders bewoond. Nu ligt het daar vredig te wachten, het eenige, dat nog aan menschenhanden herinnert in deze groote, wijde eenzaamheid.

Want Windhorst heeft de eenzaamheid lief. Ook in de kunstenaarswereld staat hij op zichzelf. Hij behoort niet tot een bepaalde „school,” niet tot een „isme” en nog minder tot een mode. Hij schildert alleen uit den aandrang van zijn ontroering, en dat is immers het geval bij ieder waar kunstenaar. Of wij nu zoogenaamd modern werk zien, of werk dat sinds jaren in onze musea hangt, het gaat toch altijd maar om de kwestie: „treft zijn ziel mijn ziel.” Nu

kàn (en het komt gelukkig nogal veel voor) een schilder uit het grijze verleden zich voor ons gevoel volkomen modern hebben uitgedrukt, zoodat wij, als we er tegenover staan, meenen met een van de moderne meesters te doen te hebben. Omdat ze datgene tot uitdrukking brengen, dat regelrecht tot de menschenziel spreekt.

Johann Windhorst was eerst zichzelf niet bewust, dat hij ook als teekenaar groote talenten bezat, die in de ets-techniek 't meest tot hun recht zouden komen. Zijn teekeningen dienden hem alleen als schetsen, die later in zijn schilderijen verwerkt werden. Een kunstenaar maakte er hem opmerkzaam op, en zoo kwam hij later ook tot etsen; de droge-naald-ets, die hieronder staat afgebeeld, is wel een sprekend voorbeeld van wat hij ook op dit punt weet te bereiken.

Ten slotte nog de stemming-schilderij: Grauwe Winterdag (op. pag. 144). We worden hier gebracht op een eenzame duinkust. De sneeuw is in 't water al bezig te versmelten, maar ligt nog wit op duinen en zandbanken. De lucht is een effen, grijs vlak, geen beweging van wind of wolken is ergens aangegeven. Alleen de zeevogels schieten heen en weer, als 't ware om den indruk van verlatenheid te versterken, die alles hier beheerscht. 't Is goed dat een schilder als Windhorst ons ál de schoonheid van zoo'n schijnbaar triestigen dag eens komt toonen in een werk als dit.

Sneeuw —
Droge naald-ets.

Ongeluksvogel.

TONY moet examen doen. Doctoraal rechten: géén kleinigheid. Iedereen is benieuwd, bespreekt haar kansen met gedempte stem als gold het die van een ernstig zieke. Tine is de eenige die mee mag gaan. Bij de uitslag mogen alle belangstellenden komen, maar To heeft beslist geweigerd om met een heel gevolg naar de Academie te tijgen.

En nu is Tine op weg om om haar te halen: volle drie kwartier te vroeg. Maar dat is niet erg: To zit natuurlijk al kant en klaar te wachten op steun en troost. Tine glimlacht even, als ze bedenkt dat vandaag, voor het eerst van haar leven, To op tijd klaar zal zijn. — Voor 't eerst — nee dat 's overdreven; bij haar candidaats-examen was ze óók op tijd. Ze is er; ze springt van haar fiets en helder klinkt haar fluitje over de stille straat.

Geen antwoord.

Tine is verbaasd. Ze gaat een paar stappen achteruit, fluit weer en kijkt dan, haar hand beschuttend boven haar oogen, naar het zonbeschenen raam.

Niets! Alles stil, alleen in de verte blaft een hond. Dan belt ze maar aan. Binnenhuis: dezelfde stilte, benauwend, doodsch — Met een vagelijk onheilsgevoel rent ze regelrecht de trappen op.

Tragisch tafereel! To, in haar onderjurk, zit midden in haar kamer haar kousen aan te trek-

ken. Her en der verspreid liggen dictaatschriften, wetboeken, papieren, een zakdoek, een paar lage schoentjes, een kam, een spiegeltje en een tasch. En To zelf, warm en rood van agitatie, vliegt overeind als ze Tine ziet, en omarmt haar bijna snikkend: „o Tine... Tine.... mijn jurk!”

„Wat.... wat is er dan?” stamelt Tine verbijsterd.

„Ik had hem laten stoomen. En ik heb ze bezworen om 'm vanmorgen te brengen. En nou doen ze 't niet. O, o, verbeeld je dat hij niet komt, wat moet ik doen?”

„Opbellen!”

„Hij is onderweg, zeiden ze.”

Stilte. To kijkt naar de klok die vijf vóór tweeën wijst — om half drie is de tijd — en zucht heel diep. Tine zucht mee.

„Heb je geen andere jurk?” vraagt ze dan practisch.

„M'n rooie, maar daar zit een winkelhaak in... 'k Had hem morgen willen stoppen... ik heb het ook zoo razend druk....”

„En je beige dan?”

„Die heeft korte mouwen!”

Tine voelt de gegrondheid van dit bezwaar. Ze begrijpt wat het voor Tony wezen moet om met de leelijke, kortmouwige beige jurk naar het examen toe te gaan. — Maar waarom heeft ze dan ook nóóit de boel in orde....

„Je zult moeten wachten,” besluit ze laconiek, „je kunt in je onderjurk niet naar de Academie.”

Tik... tak... Tik... tak. Onverpoosd gaat de wijzer door. To kan niet meer stilstaan maar loopt als een getergde leeuw de kamer op en neer, hartgrondig scheldend op de stoomerij. Tine, op haar lippen bijtend, befikt den vloer met tergende regelmaat, en staart aanhoudend naar de klok, die van geen stilstaan weet.

En dan komt Tony's huisgenoot thuis en steekt niets vermoedend haar hoofd om de deur. „Gunst, To bèn je er nog — nou zou 'k maar gáán als ik jou was.”

Het geeft den doorslag. To barst in tranen uit, die ze afdroogt aan haar schoone onderjurk. Tine is er na aan toe, maar bedwingt zich om haar vriendin niet nóg meer van streek te maken. Jachtig vertelt ze 't verhaal van de gestoomde jurk. En dan — o heerlijkheid — wordt er gebeld... Daar is hij! Vier handen zijn gereed om Tony in de jurk te hijschen. De laatste sporen van tranen worden met behulp van een beetje poeier uitgewischt, de mantel wordt haar aangesjord, taschje en handschoenen duwt Tine haar

den en bederven (iets wat veel voorkomt). Een goede methode is het overbakken. Men neemt 2 bakjes met water waarin de afdrukken gelegd worden. Om de 5 minuten verwisselt men nu het bakje en dit gedurende een uur. Het drogen moet bij voorkeur vlug geschieden. De kleur wordt daardoor fraaier. Men kan de afdrukken op filtreerpapier leggen ofwel aan klemmen te drogen hangen. Het gebruik van daglichtpapier heeft het voordeel dat men mooie bruine afdrukken krijgt en het afdrukken is gemakkelijk te controleren.

Het afdrukken op gaslichtpapier geschiedt bij kunstlicht: gas, electr. of petroleum. Sommige soorten kunnen 's avonds bij gewoon lamplicht, in de huiskamer behandeld worden, andere soorten zijn gevoeliger en vereischen een rood of geel licht. Om te beginnen koopt men een pakje *Gevaert Ridax*-papier; dit laat zich gemakkelijk verwerken. Men gaat nu met den rug naar de lamp staan en legt, laag op laag, een velletje papier in het drukraam. Het raampje wordt nu op 30 cM. van de lamp gehouden, en bij een electr. lamp van 50 kaars zal bij een gewoon negatief, een belichtingstijd van 10—15 seconden noodig zijn. Het belichte papier ontwikkelt men op dezelfde manier als een plaat, in dezelfde

ontwikkelaar, doch men moet deze iets meer verdunnen. Voor het ontwikkelen legt men het papier $\frac{1}{2}$ minuut in schoon water en bij het in de ontwikkelaar leggen, moet deze het papier direct in z'n geheel bedekken, anders krijgt men vlekken. Het ontwikkelen mag niet langer duren dan 1 minuut. Daarna even spoelen en gedurende 10—15 minuten fixeeren in hetzelfde fixeerbak als voor platen en films gebruikt wordt. Het spoelen geschiedt op dezelfde methode als bij het daglichtpapier. Wanneer het papier niet helder blijft bij het ontwikkelen, moet men eenige druppels broomkali-oplossing 1 op 10 bij den ontwikkelaar voegen. Gedurende het ontwikkelen zorge men ervoor dat men steeds in de schaduw werkt, en dat geen directe lichtstralen op het papier vallen.

Foto's Mej. C. M. te Z. Goede foto's, die met de koeien is wel scherp, maar de groepeerings is niet zoo gelukkig: wat te veel op een hoop, zoodat elk afzonderlijk niet tot zijn recht komt. En de lucht is, wat men met een vakterm „blik” noemt, d.w.z. dat die veel te vlak en kleurloos is. Dit geldt ook voor de hierbij opgenomen foto van de Fryske plaets, die overigens heel goed geslaagd is. Ook de beide meisjes zijn aardig genomen. **JOH. ZANDVOORT.**

Vrede.

De dag is koel en van een vreemd geluk,
dat ik nu niet verwacht had; stilte alleen,
een zachte weemoed, en een kalme vrede,
en niet meer angst, en ook verlangens geen.

De dag is licht van goedheid en van vreugde,
zonder verdriet, dat pijn doet, of gemis.
Heel rustig is mijn hart, en zacht-verwonderd,
dat het geluk nu zoo eenvoudig is.....

H. WIJMA.

„Het Molenwiekje”.

De kantwerksters aan den arbeid.

„Het Molenwiekje.”

KANTWERK — dan denken we aan oude verhalen van nonnetjes die, in Fransche kloosters, met eindeloos geduld de fijnste kantpatronen zaten uit te kloppen, of aan de Vlaamsche speldewerksters uit 't liedje van Emiel Hullebroek, of misschien uit een boek van Timmermans, — in elk geval niet allereerst aan onzen haastigen modernen tijd, en niet aan ons degelijk Nederland, als de plaats waar die ragfijne kunstwerkjes vervaardigd worden.

En toch — van ouds was deze industrie ook wel degelijk Nederlandsch! En in enkele meer afgelegen streken van ons land, waar de menschen nog den tijd hebben, daar leeren de dochters het nog van de moeders, die het weer hebben van hún moeders en overgrootmoeders. In Sluis b.v. en in 's Gravemoer, waar de Zuid-Hollandsche mutsen-kant gemaakt werd.

In de laatste jaren komt er hoe langer hoe meer belangstelling voor kantwerk. Of de groote

voorliefde die H. M. de Koningin-Moeder heeft voor waardevolle kanten, hiertoe misschien heeft bijgedragen, of dat het vooral is de algemeene reactie, die de menschen, na een tijd waarin alles machinaal gemaakt werd, weer de waarde doet inzien van het met liefde en zorg vervaardigde handwerk — in elk geval is het een feit, dat kloskant weer in aanzien, weer „in de mode” is gekomen.

Nu is Mevrouw Schuffen te Hoorn op de gedachte gekomen, de inkomsten van arme visschersgezinnen wat te vermeerderen, door de oude kunstnijverheid te doen opleven, en het kantklossen van de vrouwen en meisjes productief te maken.

Maar vóór zij aan de visschersvrouwen een toezegging deed, wilde zij weten of zij genoeg afzetgebied voor het kantwerk zou vinden, en dat was de reden waarom Mevrouw Schuffen in 1926 in Den Haag een tentoonstelling organiseerde.

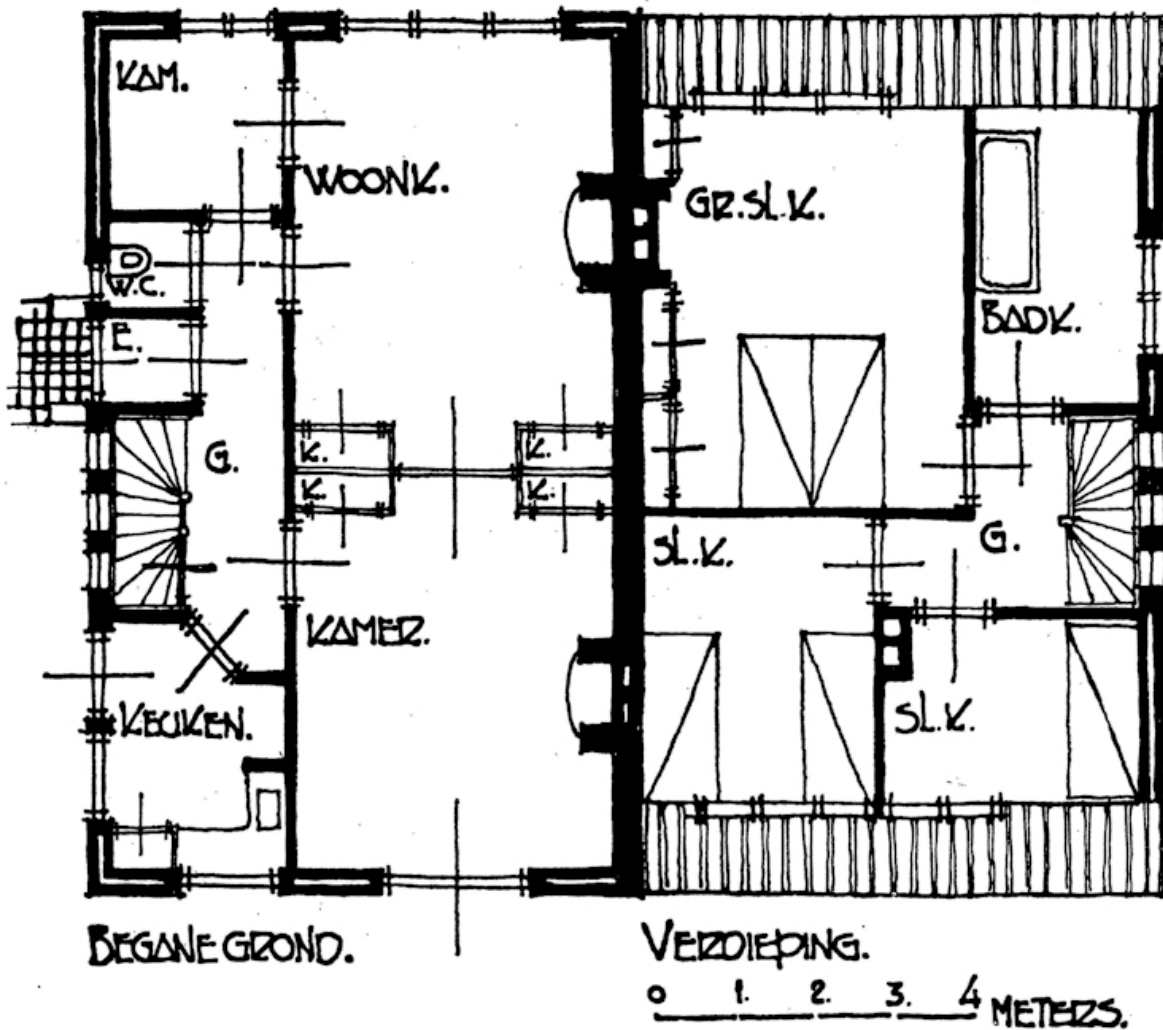

FIG. 1.

Over „Interieur”.

II.

AAN de hand van enkele woningtypen zullen de verschillende ruimten besproken worden met alles wat uit deze bespreking voortvloeit.

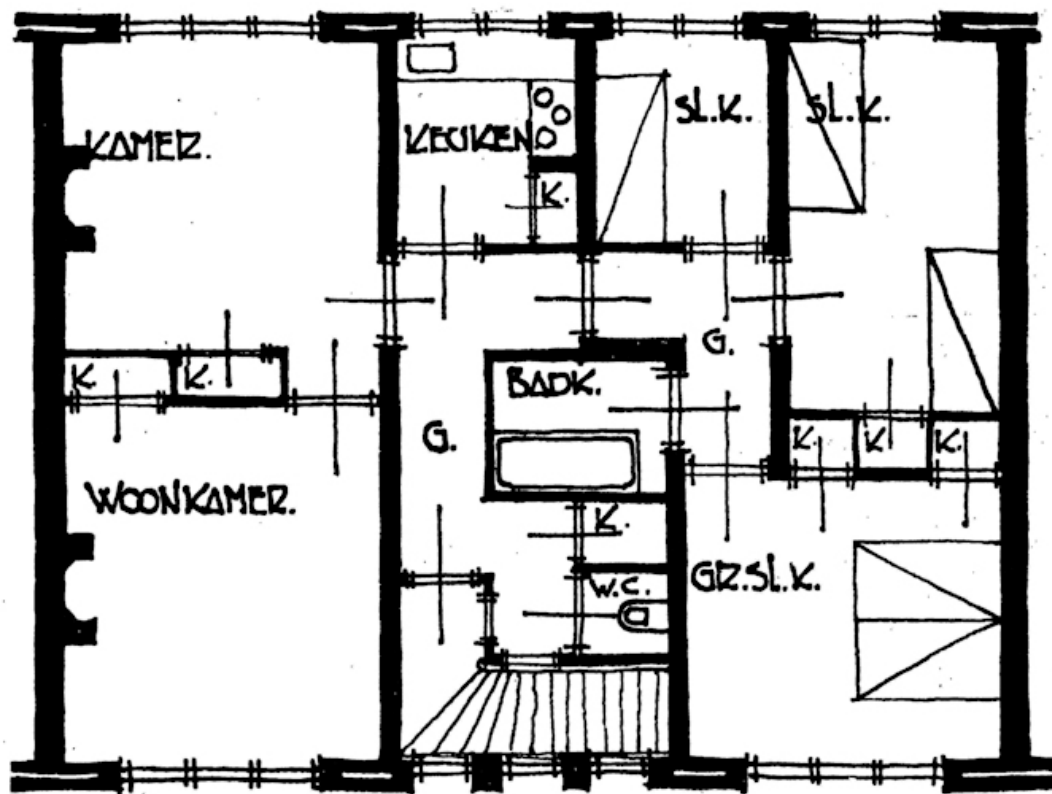
Voor al zullen we de groote slagaders van het huiselijk leven, de woonkamers, aan een grondig onderzoek onderwerpen.

Fig. 1 is één van de vele voorbeelden van een z.g. dubbel woonhuis of dubbele villa buiten de groote stad, terwijl Fig. 2 zulks is van een tegenwoordig veel voorkomende stadswoning (Flat).

Deze beide voorbeelden heb ik echter niet aangehaald om daarmee te zeggen, dat dit nu de meest oeconomische, de architectonisch

meest geslaagde of practisch de beste oplossing is. Absoluut niet, want gezien we fig. 1, dan vinden we wel enkele onvolkomenheden. De plaats voor een W.C. direct naast de voordeur, is niet erg gelukkig gekozen.

Ten tweede is de 6.5 M². gang: niet de meest practische vorm voor een verkeersruimte. Veel mooier is het, wanneer die ruimte een meer vierkanten vorm heeft, waardoor een betere ruimteontwikkeling ontstaat en waarbij het niet noodzakelijk is, elkaar, bij het passeeren, tegen de wand te moeten drukken. Eveneens is net beter voor de bewoning, dat de voorkamer of woonkamer evenveel grooter is als de achterkamer kleiner. Ook de trap is een ongelukkig ding, steeds maar draaien, totdat men boven is;

FLAT.

0 1 2 3 4 METERS.

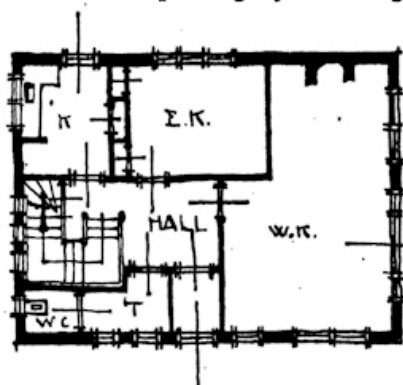
FIG. 2.

de gangen en trappen zijn dan ook in het overgroot aantal standaardhuizen, verwaarloosde kindertjes. De bedoeling van deze artikelen is in elk geval, de normaal voorkomende woonruimten, met al de fouten die daaraan kleven, te bespreken en niet één bepaald geval, ontworpen voor één enkel mensch.

Toch wil ik in fig. 3 even trachten aan te toonen, hoe bij gelijke gegevens, de bovengenoemde bezwaren tot een oplossing zijn te brengen.

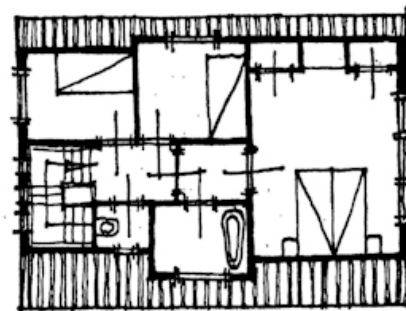
De woonkamer:

Een woonkamer, in een huis waar een eetkamer ontbreekt, is een zeer gecompliceerd geval. En waarom? Zoo'n ding toch heeft hier zulke tegenstrijdige functies. Het moet een huiskamer zijn, het moet zijn een ontvangkamer, een eetkamer en tenslotte moet het spelende kind er een plaatsje vinden. U merkt het al, het is de oude geschiedenis maar niettemin een lastige.

BEGANE GROND.

FIG. 3.

VERDIEPING.

1 2 3 4 5. METER.

Wat er in huis en tuin groeit en bloeit.

*Verdere behandeling der Eenjarige Planten.
Wat er 's zomers in de schaduw groeit.*

DE maand Juli kondigt den bloei der éénjarige planten aan, welke wij in April en Mei hebben gezaaid. Dit is tenminste de natuurlijke gang van zaken, wanneer de weersgesteldheid normaal is geweest. De buitengewone droogte, die deze lente heeft gekenmerkt, heeft echter niet nagelaten haar invloed te doen gelden. Overal is een stilstand in den groei waargenomen en het meest bij die gewassen, welke ondiep wortelen en dus niet diep uit den ondergrond vocht hebben kunnen halen, zooals ook het geval is met de éénjarige zomerbloemen. We mogen zelfs blij zijn, wanneer wij hen door regelmatig gieten in het leven hebben gehouden. Intusschen zullen ze toch in den loop van deze maand wel in bloei komen. Het is raadzaam om hoog opgroeiende soorten voor den bloei eenigen steun te geven. Verzuimen wij dit te doen, dan loopen wij kans, dat zij bij winderig weer of slagregen neergeslagen worden en kapot waaien. Natuurlijk geldt dit ook voor de tweejarige planten, waaronder de meeste soorten hoog opgroeien. Het opbinden van planten is een werkje, dat met zorg moet geschieden. We leggen er ons op toe het zoo te doen, dat het zoo weinig mogelijk opvalt. Daarom maskeeren we de stokken, waaraan wordt opgebonden, zooveel mogelijk tusschen de opgroeiende stengels en bladeren, en gebruiken er een eenvoudige, niet in het oog loopende soort voor, zooals bijv. tonkin-stokken, van een geelgrijs bijzonder sterk soort riet gemaakt. Dikwijls worden groen geverfde stokken gebruikt met witte knoppen versierd, die heel netjes zijn, maar eigenlijk te mooi en te opvallend. We steken de stokken een flink eind den grond in, zoodat ze stevig staan en niet boven het volgroeide gewas uitsteken, terwijl wij er op letten hen zoo te plaatsen, dat de stengels der plant er in natuurlijke houding tegen kunnen worden opgebonden. Het voorkomen van de plant mag er nooit stijf en gedwongen uitzien. Als bindmateriaal voldoen dun touw en raffia het best. Voor forsche planten gebruiken wij het eerste en voor teedere soorten het laatste.

Gedurende den zomer behoeven de éénjarige planten verder niet heel veel onderhoud. We blijven steeds onkruid wieden en schoffelen. De bloembedden wieden we uit met de hand, en het pad tusschen de bedden wordt met de schoffel bewerkt. Het onkruid moet steeds verwijderd

worden voor den bloei, anders verspreidt het zich weldra op schrikbarende wijze door het zaad. Het ergste onkruid is het kweekgras, dat haast niet te verdelgen is, omdat het zich met een wortelstok onder den grond voortplant. Aan zijn witten wortelstok is het kweekgras bij het wieden dadelijk te herkennen. Zoodra wij het ontdekken, is het zaak, de plek waar het staat zorgvuldig uit te wieden, zoodat geen wortelstok meer in den grond blijft zitten. Als het reeds erg voortwoekert, kunnen we het best den grond met een greep bewerken. We steken den greep telkens in den grond zooals bij spitten, en bij het omhoog halen schudt alle aarde tusschen de tanden weg, terwijl het kweekgras met zijn net van witte wortelstokken er tusschen blijft zitten. Wanneer wij den grond zoo regelmatig bewerkt hebben, zal het kweekgras op globale wijze verwijderd zijn. We blijven dan een wakend oog houden, en vertoont er zich weer hier en daar een sprietje, dan zijn we er als de kippen bij, om dezen aartsvijand voor goed te vernietigen.

Verder rest ons nog de verdorde bloemen der éénjarige planten steeds af te snijden. Wij doen dit niet alleen, omdat dit onverzorgd staat, maar ook, omdat het verwijderen der verdorde bloemen een langdurigen bloei bevordert. Immers de kracht, die gebruikt wordt voor het zaad vormen der verdorde bloemen, komt nu aan de ontwikkeling van nieuwe bloemknoppen ten goede. Alleen als wij eigen zaad willen winnen, moeten de uitgebloeide bloemen gespaard worden. We kiezen dan enkele sterke goed ontwikkelde planten uit, die voor zaadvorming bestemd worden. Als het zaad volgroeid is, en de vruchtjes vertoonen neiging om open te springen, of zaden te laten vallen, nemen we de planten op en binden ze bij de wortels samen tot bosjes, die met de wortels naar boven te drogen worden gehangen. We leggen er een krant onder waarop het openspringende zaad wordt opgevangen. Als de bosjes goed droog zijn, wordt het zaad uit de zaadhulzen gehaald, ontdaan van vezels enz. en opgeborgen.

Ten slotte moeten we gedurende den zomer zorgen, dat de éénjarige bloemen niet verdrogen en ze in tijden van droogte geregeld 's avonds gieten.

En nu wijden wij nog een oogenblik onze aandacht aan de beschaduwde hoekjes in den tuin, waar geen kleurige bloemen te bloeien staan. Toch behoeft de grond daar onder het geboomte niet kaal te zijn. Wie daar in het voorjaar varens geplant heeft, zal er nu genieten

van het prachtig frissche varengroen met het decoratief gevormd blad, dat bij het ontluiken zich zoo wonder-schoon ontrolt uit het hart van de plant. Wat zijn het weinig eischende planten, die de schaduw voor lief nemen en ook nog weinig eischen aan den grond stellen. Als ze maar wat lichte humusachtige aarde hebben, en niet te zeer door boomwortels worden verdrongen, zijn ze tevreden. Het zijn alleen vochtliefhebbers, die het in een zeer drogen zomer te kwaad kunnen krijgen. Het is raadzaam ze dan 's avonds flink te begieten. Hoewel deze planten niet bloeien, hebben ze toch organen, waarmee zij zich voortplan-ten. Het zijn de sporen, die bij som-mige soorten als bruingele hoopjes op den onderkant der bladeren zitten, terwijl andere speciale vruchtbare bladeren ontwikkelen, die de sporen dra-gen. Dit is o.a. het geval bij de Struisvaren = *Struthiopteris germanica*. De photo toont ons de kleine fertiele bladeren in het hart van de plant, waar de groote steriele bladeren hoog omheen staan. Bizonder sterk is het Mannetjesvaren = *Aspidium Filix Mas* en ook het Vrouwtjesvaren = *Athyrium Filix femina*. Iets minder sterk, en fijner zijn de Koningsvaren = *Asplenium ad-nigrum* en de Adelaarsvaren = *Pteris aquilina*. Het duurt in het voorjaar vrij lang, voordat de varens beginnen te ontluiken. Daarom is het aardig hen te combineeren met vroegbloeiende bolgewassen, zooals Narcissen en Tulpen, om op deze wijze in de lente de kale plekken te bedekken.

Struisvaren. — *Struthiopteris Germanica*

N.B. De voorste stengels zijn neergedrukt.

C. C. VOÛTE Jr.

Van Eeghenstraat 111, Amsterdam-Z.

In een van haar vorige artikelen schreef Mejjuffrouw Voûte, dat zij gaarne de gelegenheid tot vragendoen openstelde. Tot nu toe werd hiervan nog niet veel gebruik gemaakt, en toch kan het van zooveel belang zijn, als men in de een of andere moeilijkheid goed advies krijgt.

De bedoeling was, zooals reeds gezegd, dat het vragen van *algemeen belang* zouden zijn, zoodat ook de anderen, die de beantwoording lezen, er hun voordeel mee kunnen doen. Maar men moet dat nu *goed* vatten. Men kan b.v. iets te vragen

hebben over een bepaalde plant, b.v. over een clivia. Is dat nu een vraag van algemeen belang? Dat kan het zeer zeker zijn. Want Mejjuffrouw Voûte kan, als ze zoo'n vraag krijgt, denken: „Zie, daar zitten nu velen mee. Als ik dus deze vraag in „De Jonge Vrouw” beantwoord, bewijs ik velen een dienst.” Dan dient dus de vraagster het algemeen belang. Zeker is wel, dat heel wat plantenkweeksters met moeilijkheden zitten. Welnu, laten ze dan advies vragen.

Mejjuffrouw Voûte deelt ons mee, dat zij in de zomermaanden door een verblijf in 't buitenland moeilijk vragen zal kunnen beantwoorden; vragen die nu nog inkomen kunnen niet eerder dan in het nummer van October behandeld worden, maar we hopen dat daarna velen van deze gelegenheid gebruik zullen maken. Red.

is er ook veel nieuws in cultuur gebracht door import uit verre streken. Wanneer wij eens de nationaliteit zouden willen vaststellen van alle vaste planten, die in onzen tuin zijn, zou dit ten duidelijkste blijken, want heel veel van onze gewone borderplanten, zijn oorspronkelijk bewoners van Amerika, Afrika en Azië.

De resultaten zijn intusschen buitengewoon groot, want welk een schat van vaste planten staan er thans in borders en perken te bloeien. Laten wij eens een enkelen greep doen, om te beginnen bij de hoogopgroeiende soorten. Daar zijn enkele goudgele soorten, o.a. de kleinbloemige Zonnebloem *Harpalium rigidum* met een uitstekende variëteit *Miss Melliish* en de dubbelbloemige *Helianthus Multiflorus*. Aardig is ook de hoogopgroeiende *Rudbeckia laciniata* *Golden Glow*.

Een sterke en decoratieve plant in de *Bocconia cordata*. Deze ontwikkelt aan het einde vanorsch opgroeiende stengels, crème witte bloempluimen. De groote goed gevormde bladeren bedekken de lange stengels, waardoor de *Bocconia* niet alleen als achtergrond van een border of een plantengroeping tot haar recht komt, maar ook bijzonder voldoet, wanneer zij in een afzonderlijke groep geplaatst wordt.

De *Scabiosa's* hebben het iets minder hoog in den bol. Wij kennen wel de fijne lila *Scabiosa Caucasica*, met haar witte variëteit *alba*. Een prachtige witte Augustus-bloeier is de Californische *Klaproos = Romneya Coulteri*, die zich tooft met groote witte, min of meer klaproosachtige bloemen, die bijv. in een border een prachtig effect maken. Maar de meest geliefde onder de zomerbloeiende vaste planten zijn de *Phloxen*, die ook *Herfstsering* genoemd worden, al bloeien veel soorten reeds in het hartje van den zomer. Deze *Phlox decussata* biedt ons een onuitputtelijken bloemenschat zoowel wat haar rijken bloei betreft als haar verscheidenheid van soorten. We hebben maar voor het kiezen tusschen donker karmijn, gloeiend karmozijn, vuurrrood, zalmroze, helderroze, vleeschkleur, lila tot purper en wit. Hieronder zijn variëteiten, die vroeg in bloei komen en laatbloeiende soorten. Zoo is de *Phlox decussata Jules Saudeau* er vroeg bij met haar roze trossen, terwijl de bekende *Rijnstroom* laat in het seizoen te voorschijn komt met karmijnroze bloemen. Tot slot noemen we vandaag nog enkele middelhooge vaste planten.

Daar is de heldergele *Helenium Bigelowi*, zich bedekkend met tallooze margrietvormige bloe-

Kogeldistel.

Echinops Ritro.

men, en de kogelvormig bloeiende *Kogeldistel = Echinops Ritro*, die met haar metaalblauwe distelkleur een geheel eigen karakter draagt, en toch uitstekend in een border te gebruiken is, omdat de vele kleurige zomerbloemen tegen haar rustige eenigszins neutrale tint mooi uitkomen. Wanneer wij hier vandaag mee eindigen, dan moeten wij realiseeren welk een rijkdom en vreugde onze Augustustuin met bloeiende vaste planten herbergt.

C. C. VOÛTE Jr.

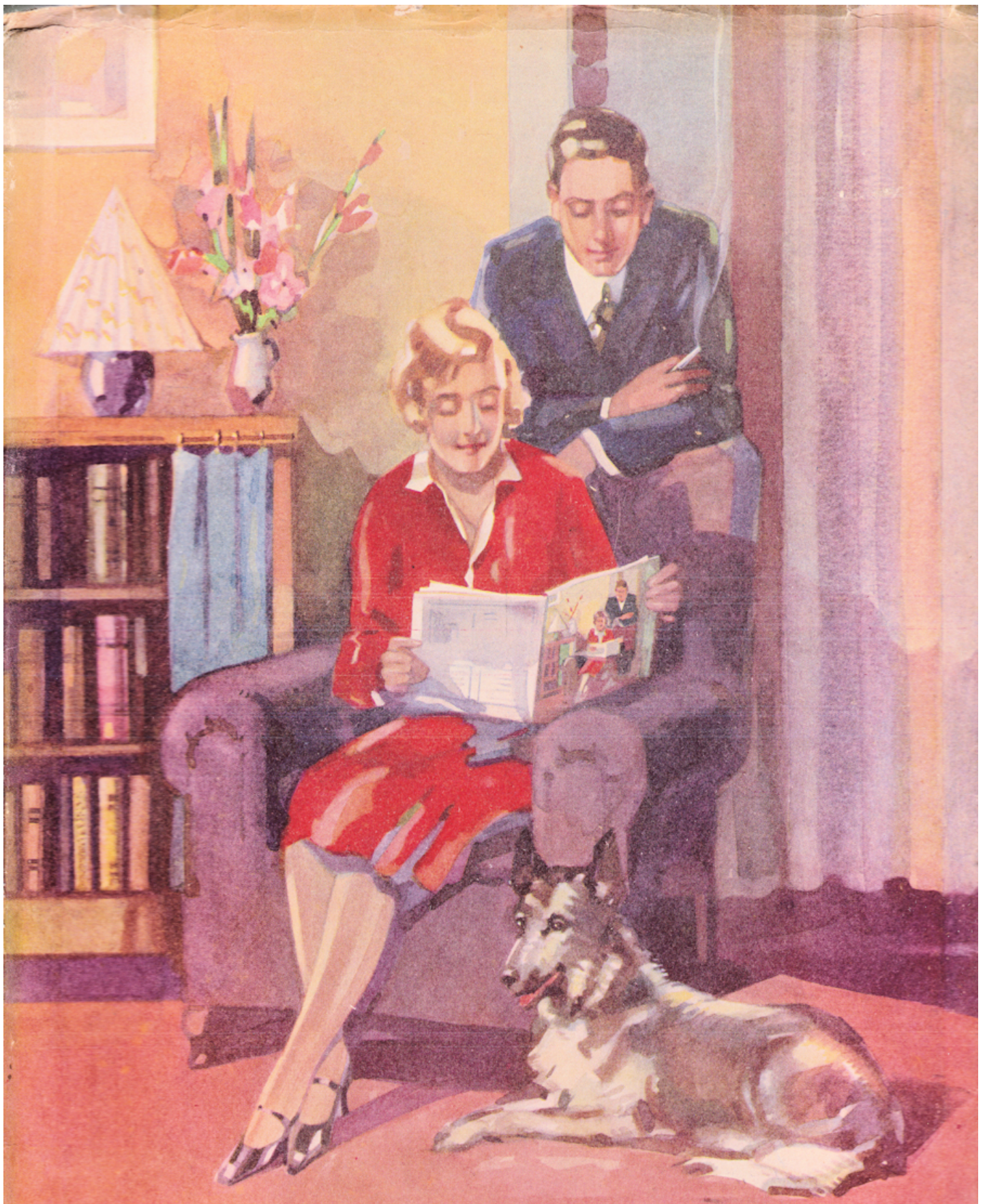

Troost.

Daar ligt een troost in kleine woordjes
Heel zacht'kens fluisterend gezegd,
Een stille troost in zachte handen,
Heel even op een hoofd gelegd.

Daar ligt een troost in zalig weten,
Dat God een trouwe Vader is,
Een stille troost in smeekgebeden,
Daar Hij de groote Hoorder is.

JO EMMY.

DE JONGE VROUW

11e JAARGANG No. 1

BEDRUKTE
KATOENEN
REIS KIMONO'S

fl. 6.95

METZ & CO
LIBERTYAGENCY HOOGSTRAAT 10. DEN HAAG

FIRMA J. H. VAN ANDEL
30 WILLEMSPARKWEG — AMSTERDAM
Huishoudelijke Artikelen
Huishoudelijke Electr. Apparaten

Een mooi boek gratis
voor wie abonnee is en een nieuwe abonnee opgeeft.

VAN BAERLESTRAAT 90
AMSTERDAM. TEL. 264 31

Woning-
Inrichting

MEUBELN-BETIMMERINGEN
BEHANG/ELF-TOFFEERINGEN
KUNSTVOORWERPEN

DIRECTEUREN: { S. J. BURÉ JR
F. H. BURÉ.

De Eerste Indruk
beslist. Onderschat toch niet de betekenis van een goed verzorgd uiterlijk. Dagelijks wordt de waarde daarvan opnieuw bewezen. Een onontbeerlijk middel om Uw toilet te voltooien is "4711". Talloos zijn de gevallen waarin dit oud beproefde merk wordt gebruikt. Haar heerlijke, opwekkende geur verleent aan Uw verschijning een frisheid en opgewektheid, die steeds weldadig aandoet.

4711 Eau de Cologne

"4711" Eau de Cologne-Zeep — "4711" Mat-Crème en Cold Cream

MEVR. J. M. WESTERBRINK-WIRTZ
Toen 't leven ernst werd

Bandversiering van JAC. NUIVER.

Royaal formaat. Prijs in prachtband f 1.90.

De boeken van Mevrouw J. M. Westerbrink-Wirtz worden zeer gewaardeerd en dit boek is zeker niet het minste. Vooral in onzen tijd is het wel noodig dat we eens weer gaan denken aan levensernst. Toch denke niemand, dat dit boek zwaar op de hand is. Het gaat over jonge menschen met hun lief en leed, hun nooden en zorgen. En als we dan tenslotte lezen, dat er aan de verloving van de heldin een eind komt, dan komen we tot de conclusie, dat het ook niet anders kon. Daarom is dit zulk een goed boek. Het geeft de ontwikkeling van een menschenleven en we voelen: Zoo moest het komen. Het kon niet anders.

Bestellingen aan KONING'S BOEKHANDEL
Postbus No. 10 — Baarn